

TILTAKSSTRATEGI 2020-2023
NÆRINGS- OG MILJØTILTAK I SKOGBRUKET (NMSK)

**NARVIK
KOMMUNE**

1. BAKGRUNN OG PROSESS
2. UTFORDRINGER OG MÅLSETTINGER
3. PRIORITERINGER
4. RETNINSLINJER FOR SØKNADSBEHANDLING

1. BAKGRUNN OG PROSESS

Bakgrunnen for utarbeiding av tiltaksstrategien er nedfelt i St. melding.19 (2001-2002) «*Nye oppgaver for lokaldemokratiet - regionalt og lokalt nivå*». Her vedtok Stortinget at en rekke oppgaver innen landbruksforvaltningen ble overført til kommunene. Overføringen gjelder saker som krever lokalpolitisk skjønn, blant annet vedtaksmyndighet for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

«*Tiltaksstrategi for nærings- og miljøtiltak for skogbruket 2020-2023*» erstatter «*Tiltaksstrategi for jord- og skogbruk for Ofoten (Tjeldsund, Evenes, Narvik og Ballangen)*» (som har vært gjeldende til og med 2020) innen skog.

Ved utarbeidelse av tidligere tiltaksstrategier har faglagene deltatt, men pga. etablering av ny felles kommune og covid-19 i 2020 og 2021 så har ikke kommunen fått disse partene involvert som planlagt. Derfor er ikke planen vedtatt og den er å se på som en midlertidig plan for å kunne motta tilskudd for 2021 fra Statsforvalteren.

«*Strategisk plan for Nordlandsskogbruket (2012-2025)*» inngår nå i «[Regionalt skog- og klimaprogram for Nordland 2019-2022 \(RSK\)](#)» og denne planen gir føringer for de lokale tiltaksstrategiene med oversikt over mål, virkemidler og satsningsområder i perioden.

Tiltaksstrategien skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader for kommunens forvaltning av tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Kommunen forvalter og har vedtaksmyndighet på tilskudd til planting, ungskogpleie, vegbygging, drift med taubane og hest, miljøtiltak i skog og andre tiltak i skogbruket.

2. UTFORDRINGER OG MÅLSETTINGER

Narvik har ifølge NIBIOs arealbarometer 8 394 648 dekar skogbruksareal, herav 4 725 707 dekar produktiv skog og 3 668 941 dekar uproduktiv skog, dette utgjør til sammen 20, 8% av kommunens landareal.

Den økonomiske betydningen av skogen er relativt liten for den enkelte skogeier i området. Mange av landbrukseiendommene er små, og det er ikke lenger slik at eieren driver skogen som en del av gårdsdrifta. Dette fører til at det er liten aktivitet i skogen.

Hovedfokus vil være rettet mot barskogen. Det er planta mye gran mellom ca. 1950 til litt utpå 90-tallet. Gran er det treslaget med høyest tilvekst i Nordland, samt det treslaget som i dag har det størst kjente forretningsmessige potensialet. Mye av det tilplantede arealet med gran er vanskelig tilgjengelig, og mange granfelt er små i størrelse. Dette gjør at dagens maskiner med effektiv tømmertransport kan benyttes i begrenset omfang. Det fins ingen skogsentreprenører i Ofoten, slik at tjenesten må hentes utenfor regionen, noe som igjen påvirker driftsprisen. Det er også store lauvskogressurser, i all hovedsak bjørk, som kan ha en sentral rolle særlig i forhold til utvikling på bioenergiområdet. Mye av de samme utfordringene med drift av barskogen gjelder også drift av lauvskogen, men her er det en god del manuelt arbeid som fortsatt utføres. Kommunen ser det som viktig å få til samarbeid mellom skogeiere for å lykkes med drift av skogen.

Det har vært gjennomført skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i skog (MiS) i samarbeid med Allskog og Fylkesmannen i Nordland i kommunen, slik at en god del skogeiere innehar skogbruksplaner med MiS-registreringer av nyere dato.

Målsettinger for NMSK-midlene:

Ungskogpleie

Kommunen ønsker økt fokus på ungskogpleie. Ungskogpleie kan utføres en til tre ganger. Første gang normalt når trærne er mellom 1 og 4 meter høye. Antall inngrep er avhengig av hvor fort konkurrerende vegetasjon vokser. Kostnadene ved ungskogpleie bestemmes i stor grad av treantall og trehøyde. Forskjellen mellom ungskogpleie og tynning er at når det tynnes så er trærne blitt såpass store at de har en nyttbar dimensjon.

Foryngelse etter hogst – planting

Kommunen ser det som viktig å følge opp foryngelseplikten. Etter skogbruksloven er det generelle kravet at det innen tre år etter hogst skal være etablert en tilfredsstillende foryngelse. Kommunen må i sin oppfølging av foryngelsesplikten vurdere avstand fra driftsveier, størrelse på felt, bonitet etc. med tanke på at skogen skal hogges i framtida. Det er også viktig at kommunen følger opp foryngelsesplikten som et ledd i å bygge opp langsiktige skogressurser som binder CO₂.

Tilskudd til skogsveier

Kommunen er positiv til nybygging og opprustning av gamle veier slik at de tåler trafikk med dagens maskiner. Tilskudd skal bare gis hvis vegbyggingen er miljømessig og samfunnsøkonomisk forsvarlig, og for at tilskudd skal kunne innvilges må vegen være bygd i samsvar med [Normaler for landbruksveier](#) fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 2016. Det er videre en betingelse at kommunen har gitt byggetillatelse for veien etter [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier](#).

3. PRIORITERINGER OG TILSKUDDSSATSER

Tilskudd landbruksveier

Kommunen legger seg på samme prioritering for type veg og tilskuddssats som Fylkesmannen i Nordland har gjort det i RSK.

Prioritering:

- Bilveger, men også tunge traktorveger som skal fungere som atkomst- og baseveger.
- Veganlegg som utløser størst mulig verdiskaping.
- Det er en forutsetning at skogsveien gir en helhetsløsning for skogområdet, uten unødig hensyn til eiendomsgrenser.

Tilskudd til bilveier kan gis med inntil 65% av godkjente kostnader. Tilskudd til traktorveier klasse 7 kan gis med inntil 40% av godkjente kostnader. For bilveier og traktorveier klasse 7 gis tilskudd både til nyanlegg og opprustning. Det gis ikke tilskudd til traktorvei klasse 8.

Nedre grense for kostnadsoverslag som kan utløse tilskudd er kr. 50 000,-. Det kan allikevel gis tilskudd til velteplasser/snuplasser med lavere anleggskostnad.

Foryngelse, herunder planting og markberedning

Maks. tilskuddssats 30%.

Tilskudd til ungskogpleie

Maks. tilskuddssats 80%. Maks kr. 700/dekar til rydding/avstandsregulering, og maks. kr. 600/dekar til hogst av lauvtreskjerm.

Tilskudd til ungskogpleie prioriteres framfor planting da foryngelsesplikten etter hogst kan dekkes av midler avsatt på skogfond.

Tilskudd til miljøtiltak

Det kan gis tilskudd til å ivareta og videreutvikle miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner.

Tilskudd til drift med taubane, hest o.a.

Det kan gis tilskudd til drift i vanskelig terreng med inntil kr. 120/m³.

Tilskudd til utdrift av skogsvirke til bioenergi og tilskudd til andre tiltak i skogbruket

Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke som skal brukes til energiproduksjon. Med skogsvirke menes i denne forbindelse heltrevirke og hogstavfall, herunder GROT, samt rundtømmer fra førstegangstynning og lauvskoghogst. Tilskuddsordningen dekker skogsvirke som tas ut gjennom førstegangstynning, lauvskoghogster, ungskogpleie eller kulturlandskapspleie, samt uttak av hogstavfall. Rydding i kulturlandskap kan omfatte rydding av kanter tilhørende landbrukseiendommer. Tilskuddssats er ikke satt. Tilskuddsordningen dekker ikke utdrift av skogsvirke til vedproduksjon.

Tilskudd for vekslende driftssystem

Tilskudd for skifte av driftsmiddel som følge av vanskelige terrengforhold kan innvilges med kr. 35,- pr m³. Det menes her i forbindelse med transport til leveringssted. Lunning av tømmer i skogen for senere utkjøring når tele-/snøforholdene tillater det, er et eksempel på vekslende driftssystem.

Innvinsjing til traktor for direkte framkjøring regnes ikke som vekslende driftssystem. Innvinsjing med taubane for videre framkjøring med traktor regnes ikke som vekslende driftssystem.

Tilskudd for lang terrengtransport

For terrengtransport over 1,5 km fram til bilvei kan det gis et tilskudd på kr. 40,- pr. m³. Det menes her lengden på kjøring med alss. Transport på traktorvei kl. 7 bygget med statstilskudd regnes ikke som terrengtransport i denne sammenheng.

Alternative transportløsninger

I områder hvor det ut fra lokale driftsforhold vurderes bruk av lekter/sjøtransport som rasjonell løsning kan det gis et tilskudd på inntil kr. 90,- pr. m³.

4. RETNINGSLINJER FOR SAKSBEHANDLING

For å få innvilget tilskudd er det vilkår om at tilskudd etter §§4, 5, 6 og 7 kan gis til skogeiere som har mer enn 10 dekar produktiv skog. Tilskudd etter §8 kan også gis til skogeiere som har mindre enn 10 daa produktiv skog, og til eiere av landbrukseiendommer uten produktiv skog.

Søknadsfrist: Fortløpende og innen 1. desember.

Søknad om tilskudd til tiltak som omfattes av §§ 4, 5 og 6 skal skrives på skjema utarbeidet av Landbruksdirektoratet. For søknader etter §§ 7 og 8 må kommunen avgjøre kravet til søknadsprosedyre. Arbeidsfrist for tiltak etter §§4, 6 og 7 er maksimalt 2 år, og 3 år for §§5 og 8. Kommunen kan forlenge fristen, slik at samlet arbeidsfrist blir fem år.

Innvilget tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. Minst 10% av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

Øvrige bestemmelser om hvem som kan få tilskudd og hvilke tiltak som er berettiget tilskudd, samt om hvilke vilkår som må være oppfylt, finnes i [Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket](#).

Tilskudd forvaltes i henhold til [Reglement for økonomistyring i staten](#).